

Vairāk nekā 20 000 skolēnu visā Latvijā saņēmuši projekta PuMPuRS* atbalstu, lai nepārtrauktu mācības pirms laika

2019.gada 19.decembrī

Kopš 2017. gada Latvijā tiek īstenots Eiropas Sociālā fonda projekts PuMPuRS* ar mērķi – samazināt to skolēnu skaitu, kuri priekšlaicīgi pamet mācības. Laika posmā no projekta sākuma līdz 2019. gada beigām projektā PuMPuRS ir iesaistījušās vairāk nekā 500 izglītības iestādes. Šajā laika posmā kopumā izveidoti virs 30 000 Individuālā atbalsta plānu**. To ietvaros sniegts atbalsts skolēniem ar identificētiem mācību pārtraukšanas riskiem.

Izglītības iestāžu darbinieki, kuri ikdienā strādā ar projektā iesaistītajiem skolēniem norāda, ka lielai daļai jauniešu ir uzlabojies psihoemocionālais stāvoklis – šie skolēni ir sākuši justies drošāk, kas savukārt viņiem palīdz celt pašapziņu un iekļauties vienaudžu kolektīvā.

Projekta ietvaros no 2019.gada septembra līdz 2020.gada februārim tiek veikts projekta Starpposma pētījums***, lai noskaidrotu ietekmi un sasniegtos rezultātus attiecībā uz priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu. Starpposma pētījuma ietvaros uz šo brīdi ir veiktas trīs apjomīgas aptaujas – pašvaldībās (aptaujā piedalījās 64 pašvaldību pārstāvji), izglītības iestādēs (936 izglītības iestāžu pārstāvji), kā arī veikta skolēnu vecāku aptauja, kurā piedalījās 2004 vecāki, un lielākā daļa, vairāk nekā 80% visās aptaujāto grupās, atzīst, ka projekta PuMPuRS ietekme ir ļoti nozīmīga un sniedz būtisku atbalstu skolēniem.

Aplūkojot izglītības iestāžu dinamiku, kas iesaistījušās projektā līdz 2019.gada jūlijam, secināms, ka iesaistīto iestāžu skaits kopš projekta sākuma 2017.gada I semestrī ir pieaudzis 2.6 reizes, no 163 izglītības iestādēm 2017.gada II semestrī līdz 438 izglītības iestādēm 2019.gada jūlijā. Svarīgi minēt, ka pēdējo trīs mēnešu laikā, projekta īstenošanas piektajā semestrī (2019.gada septembris, oktobris un novembris), papildu jau projektā esošajām izglītības iestādēm, atbalstu skolēniem sniedz vēl 90 izglītības iestādes, kas ļauj palīdzēt mazināt dažādus riskus – vēl 6409 skolēniem, kas mācās šajās izglītības iestādēs. Kopumā projekta atbalstu līdz šim brīdim ir saņēmuši vairāk nekā 20 000 skolēnu.

Visbiežāk, projekta ietvaros sniegtais atbalsts ir saistīts ar dažāda veida konsultācijām – gan mācību priekšmetu konsultācijas, gan konsultatīvais atbalsts no dažādiem iesaistītajiem speciālistiem, piemēram, skolas psihologs, sociālais pedagogs, klases audzinātājs, u.c. 2018./2019.m.g. konsultācijas un konsultatīvais atbalsts veidoja gandrīz 4/5 daļas, jeb 74% no individuālā atbalsta pasākumiem kopā. Otra atbalsta pasākumu grupa, ko saņem mērķa grupas izglītojamie - ekonomiskais atbalsts, kā ietvaros skolēniem tiek apmaksātas sabiedriskā transporta izmaksas nokļūšanai uz un no mācības iestādes, ēdināšana, naktsmītnes, individuālie mācību līdzekļi un u.c.

2018./2019.m.g kopumā psihologi projektā iesaistītajās izglītības iestādēs ir snieguši atbalstu 17 063 stundu garumā (12 053h Vispārizglītojošās izglītības iestādēs, 5010h – Valsts profesionālās izglītības iestādēs), konsultatīvo atbalstu 2018./2019.mācību gadā no sociālā pedagoga skolēni saņēmuši vairāk nekā 12 000 stundu garumā (10 053 h Vispārizglītojošās izglītības iestādes; 2134 h Valsts profesionālās izglītības iestādēs).

Aplūkojot mācību priekšmetus, kuros skolēniem sniegts atbalsts 2018./2019.mācību gada II semestrī - augšgalā gan Vispārizglītojošās, gan Profesionālās izglītības iestādēs ir matemātika, ar tajā pavadītām, kopumā 52 874 konsultāciju stundām. Otrā vieta sniegto konsultāciju stundu skaita ziņā – latviešu valoda. Tajā skolēni un priekšmeta pedagogi pavadījuši 25 823 stundas. Trešā vieta – angļu valodas konsultācijām – tajās kopumā pavadītas 11 647 stundas.

Visbiežāk minētais risks, kas kļuvis par iemeslu skolēna iesaistīšanai projektā – ar mācību vidi un izglītības iestādi saistīts risks (74% no visiem atbalsta pasākumiem saistīti ar šo risku grupu), kas sevī ietver – grūtības mācību satura apguvē (48.4%), zemu mācību sasniegumus (17%), iekavētā mācību satura apguvi(15.2%), uzvedības problēmas (4.1%), valodas barjera(3.6%), neattaisnoti mācību kavējumi (3%).

Otra risku grupa, kas visbiežāk tiek norādīta par pamatu atbalsta sniegšanai – ekonomiskie riski (21% no visiem atbalsta pasākumiem). Ekonomiskie riski lielākoties saistīti ar nepietiekamiem finansiālajiem resursiem pamatvajadzību nodrošināšanai, apgrūtinātu nokļūšanu izglītības iestādē, nespēju ģimenē nodrošināt individuālo mācību līdzekļus u.c.

Visbiežāk Sociālās vides un veselības risku grupā, kas sastāda 5% no visiem atbalsta pasākumiem, tiek minēti tādi riski kā invaliditāte(16.1%), speciālās vajadzības(16.1%), slims vecāks vai cits tuvinieks (13.5%), kā arī grūtniecība un/vai mazs bērns(10.7%). Ar ģimeni saistītie riski visbiežāk tiek skaidroti ar konfliktējošām attiecībām skolēna ģimenē(20.3%), kā arī vecāku atbalsta trūkumu mācību procesā(14.3%), vecāku darbs citā pilsētā/valstī(13.1.%), kā arī vecāku atkarības problēmas(8.4%).

Kā atzīst vecāki, kuru bērni ir iesaistīti projektā un saņem atbalstu – dalība projektā palīdz bērnam uzlabot sekmes un apgūt mācību vielu, tāpat daļa vecāku norāda, ka komunikācija par projekta aktivitātēm ar bērniem ir pozitīvi iespaidojusi kopējo komunikāciju ar bērnu vai aizbilstamo.

Projekta ietvaros skolēni var iesaistīties arī Jaunatnes iniciatīvu projektos, kas, izmantojot dažādas neformālās izglītības aktivitātes, palīdz uzrunāt un atbalstīt priekšlaicīga mācību pārtraukšanas riska grupas jauniešus. Šobrīd, tuvojoties gada izskaņai, jau ir apstiprināti 176 Jaunatnes iniciatīvu projekti un tie tiek īstenoti 52 pašvaldībās. Nākamā Jaunatnes iniciatīvu projektu konkursu kārtā tiek plānota 2020.gada februārī.

Madonas novada pašvaldībā projekta PuMPuRS aktivitātes tiek īstenotas 12 skolās, 2019./2020.mācību gada I semestrī projekta ietvaros papildu individuālās konsultācijas un konsultatīvo atbalstu saņēmuši 123 skolēni no 5.-12.klasei. No projekta PuMPuRS uzsākšanas Madonas novada pašvaldība projekta aktivitātēm, tajā skaitā 9 jaunatnes iniciatīvu projektu īstenošanai, ir saņēmusi 191 905,22 euro.

* PuMPuRS – Izglītības kvalitātes valsts dienesta īstenotais Eiropas Sociālā fonda projekts Nr.8.3.4.0/16/I/001 “Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai”. Projekta īstenošana notiek visos Latvijas reģionos laika posmā no 2017. gada 15. marta līdz 2022. gada 31. decembrim, ar mērķi samazināt priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu, īstenojot preventīvus un intervences pasākumus.

** Individuālā PMP riska mazināšanas plāns (IAP) – indivīda specifiskajām problēmām atbilstošs atbalsta vai intervences pasākuma plāns, kas ir saskaņots gan ar izglītojamo, gan ar viņa likumiskajiem pārstāvjiem, un ietver individuālā plāna izstrādi izglītojamajam, speciālistu, piemēram, psihologa, sociālā pedagoga, skolotāja palīga, logopēda u.c. konsultācijas t.sk. atbalstu krīzes situācijā, skolas brīvlaikos, papildu konsultācijas mācību priekšmetos.

*** Starpposma pētījums – Eiropas Sociālā fonda projekta Nr.8.3.4.0/16/I/001 “Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai” ietekmes pušu iesaistes, informētības un starprezultātu novērtējuma pētījums, ko veic SIA “Dynamic University”, sadarbībā ar SIA “Publiskās identitātes grupa” un kopumā aptver 27 mēnešus no visa projekta norisei paredzētā perioda (kopumā 69 mēneši).

Informāciju sagatavoja:

Liene Bērziņa

E-pasta adrese: liene.berzina@834.ikvd.gov.lv

Mob. tālr. nr.: 28670057

www.pumpurs.lv

<https://www.facebook.com/pumpurs.lv/>